

Verdens Skoves hørings svar til Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om skove, dyrevelfærdsloven, lov om mark- og vejfred og færdselsloven (Etablering af naturnationalparker m.v.)

I Verdens Skove glæder vi os over regeringens udspil om at oprette naturnationalparker i Danmark. Det kan blive et afgørende skridt for at vende udviklingen for biodiversiteten, løfte Danmarks internationale forpligtelser og skabe en rig og mangfoldig natur i Danmark. Befolkningen efterspørger mere vild natur, og vi er overbeviste om, at naturnationalparkerne vil blive populære attraktioner for både den danske befolkning og udenlandske turister.

Verdens Skove roser det store fokus på naturlige økosystemer og naturlige processer i store sammenhængende områder med ét ydre hegn. Det nævnes også i lovbemærkningerne at forvaltningen skal stile efter selvforvaltende natur og på at minimere menneskelig indgriben. Det er et vigtigt skridt dansk naturpolitik og noget regeringen kan være stolt af.

Verdens Skove mener dog at lovforslaget, som det foreligger nu, er mangelfuldt og ikke evner at løfte politikernes ambitioner for naturnationalparkerne. Med det nuværende lovforslag vil de nye parker ikke levere optimalt på hverken biodiversitet, de internationale forpligtelser eller oplevelser for borgerne. Vi har derfor nedenstående forslag til at løfte lovgivningen op, så ambitionerne opnås.

Verdens Skove anbefaler en selvstændig lovgivning

Ved at lave en selvstændig lov for naturnationalparker vil formålet med områderne blive tydeligere i lovgivningen. Danmarks nye lovgivning bør konsekvent og entydigt definere de forskellige kategorier af beskyttede naturområder. Det ville være fornuftigt at følge IUCN's retningslinjer.

Dels vil det hjælpe med at organisere lovgivningen, dels vil det blive lettere og mindre fejlbehæftet at indberette de beskyttede naturområder i de korrekte kategorier, og dels vil det give forvaltere, forskere og udenlandske besøgende mulighed for lynhurtigt at forstå og sammenligne over landegrænserne.

En naturzone helhjertet dedikeret til vildere natur er blevet foreslået som en ny zone i Planloven og kunne derfor omfatte IUCN-kategorierne 1, 2 og 3.

Disse fordele opnås ikke med det nuværende forslag, hvor naturnationalparkerne lægges ind under paragraffer i andre lovgivninger. Ved at lægge det ind under andre paragraffer med andre formål, kan det blive et fortolkningsspørgsmål, hvilket formål der står øverst, hvilket vil udvande naturbeskyttelsen i Nationalparkerne og i sidste ende medføre, at naturnationalparkerne ikke opnår de ønskede positive resultater for biodiversiteten.

Når der efterfølgende skal findes muligheder for at oprette naturnationalparker på private arealer, vil det være en hindring, at naturnationalparkloven er lavet som en lang række dispensationer. Det vil blive en bureaukratisk udfordring, der kan få private lodsejere til at droppe at lægge deres arealer ud som naturnationalparker.

En separat lov vil styrke naturnationalparkerne som et selvstændigt koncept og sende et stærkt signal til lodsejere, forvaltere og befolkning. Det vil utvetydigt stille naturnationalparkens formål

øverst inden for de udpegede områder til gavn for både naturen og ambitionerne for naturnationalparkerne. Dertil vil det mindske det bureaukratiske arbejde forbundet med oprettelse og forvaltning af naturnationalparkerne, hvilket vil gavne både private lodsejere og de berørte myndigheder.

Naturnationalparkerne skal udpeges som IUCN Kategori II

Naturnationalparkerne bør udpeges som IUCN Kategori II, som er den internationale definition på en nationalpark. Ambitionen med naturnationalparkerne og det forslag til lovgivning, der foreligger nu, lever op til IUCN kategori II, og det ligger derfor lige for at trække eksplicit på IUCN.

IUCN vil være et stærkt internationalt brand, der, både politisk og i forhold til turisme, vil sende et stærkt signal fra Danmark.

Det vil desuden styrke formålet og forvaltningen i naturnationalparkerne, at de får en internationalt anerkendt definition i ryggen. Dette vil også lægge op til, at man trækker på internationale erfaringer i forbindelse med udpegning, etablering og forvaltning af parkerne.

Det skal også være muligt at oprette naturnationalparker på private arealer

Det er essentielt, at biodiversiteten beskyttes der, hvor den findes i dag, hvad enten det er på private, kommunale eller statsejede arealer. Der findes store naturværdier på privatejede arealer, og både fonde og større godser har store ambitioner på naturens vegne. Det er derfor oplagt at give lodsejerne mulighed for at oprette naturnationalparker på deres ejendom samt mulighed for at lægge deres jord til en ellers statsejet naturnationalpark. Naturnationalparker skal derfor kunne oprettes på tværs af ejerskel, hvilket desuden kan skabe endnu større, sammenhængende områder.

Lovgivningen skal derfor gælde både statsejede, kommunale og private arealer. Det nuværende lovforslag gælder kun statsejede arealer, hvilket Verdens Skove er uforstående overfor. Hvis der på sigt åbnes op for private arealer, vil den nuværende løsning med en lang række dispensationsordninger, være en bureaukratisk stopklods for mange private lodsejere, hvorfor loven bør oprettes som en selvstændig lov, med mindst muligt bureaukratisk arbejde.

Hvis man fastholder, at den nuværende lovgivning kun skal være gældende for statsejede arealer, bør man allerede nu tage højde for, hvordan man på sigt vil åbne muligheden for private og kommunale arealer ved at lave det nuværende forslag om til en selvstændig lov og mindske bureaukratiet.

Der skal være en minimumsgrænse på 1.000 hektar

Verdens Skove roser det store fokus på hele økosystemer og selvforvaltende natur med naturlige dynamikker og processer. Det er dog væsentligt, at de naturlige processer kræver plads. Store planteædere i naturlige metapopulationer kræver meget plads. Naturlig hydrologi med periodiske oversvømmelser kræver plads for at undgå, at oversvømmelserne påvirker landbrugsjorde uden for naturnationalparkerne. For at opnå ambitionerne for naturnationalparkerne bør der derfor indgå en ufravigelig minimumsstørrelse på 1.000 hektar eller 10 kvadratkilometer. Det er den anbefalede minimumsstørrelse for selvforvaltende naturområder (Fløjgaard et al. 2019). Til sammenligning har Sverige besluttet, at deres nationalparker fremover skal være mindst 10 kvadratkilometer og mindst

250 kvadratkilometer i fjeldområder. Norges mindste nationalpark er 51 kvadratkilometer. Mindre naturområder kan stadig forvaltes med henblik på vildere natur med flere naturlige processer, men grundet de begrænsninger størrelsen giver, bør de kaldes ved et andet navn, f.eks. naturreservat, og henføres til den tilsvarende kategori af beskyttede naturområder, f.eks. IUCN Kategori III, IV eller V, alt efter den for området gældende lovgivning og forvaltning.

Udpegningen bør ske på baggrund af biodiversitetsforskeres anbefalinger

For at sikre at naturnationalparkerne udpeges der, hvor det gavner biodiversiteten mest muligt, er det væsentligt, at udpegningen sker i tæt samarbejde med relevante biodiversitetsforskere. Der bør derfor udarbejdes anbefalinger i stil med anbefalingerne til udpegning af urørt skov. Ligeledes bør biodiversitetsforskere udarbejde anbefalinger til etableringsfasen og den videre forvaltning af naturnationalparkerne.

Forvaltning af store planteædere

Store planteædere skal fritages for øremærker, chips mm.

Verdens Skove anbefaler, at de udsatte dyr i naturnationalparkerne ikke skal mærkes med øremærker, chips og lignende. Dette kan gøres ved, at de udsatte dyr registreres som vilde, evt. som såkaldt "kept wild" som det gøres i andre EU-lande bl.a. i Veluwezoom i Holland og Eriksberg i Sverige. Det skal understreges, at dyr ikke må fodres i en naturnationalpark, men sultende dyr kan fjernes eller aflives om ønsket.

Store planteædere bør kunne efterlades som ådsler

De store planteædere bør kunne efterlades som ådsler inden for naturnationalparkerne. Ådsler er vigtige for biodiversitet, særligt for mange sjældne og truede artsgrupper. I andre europæiske lande bl.a. Spanien og Holland udlægges kvæg til ådsler, hvilket er i overensstemmelse med lovgivningen i EU, og den danske regering bør derfor rette den danske lovgivning til.

Dynamisk regulering

Reguleringen af store planteædere bør være dynamisk, forstået på den måde, at man IKKE fastsætter et bestemt antal dyr, men så vidt muligt lader naturen bestemme antallet af hver af de enkelte arter af store planteædere og organismer i det hele taget. Hvor det er muligt for forvaltningen, kan man skyde eller fjerne de dyr, der bliver for tynde eller syge, i takt med at det opstår. På større områder kan det imidlertid blive vanskeligt at følge individuelle dyr kontinuerligt, men man kan i stedet regulere løbende under vejledning af den generelle tilstand i bestanden. Således sikres at mængden af planteædere fluktuerer med mængden af føde på arealet, hvilket giver den optimale effekt på biodiversiteten. Reguleringen bør ikke ske ved at holde bestanden på et bestemt fastsat niveau eller i et forsøg på at foreskrive, hvor mange individer, der kan klare sig igennem den forestående vinter. Reguleringen bør følge dyrenes tilstand, og hvor det er muligt, skal de individer, der egner sig dårligst til arealet, tages ud først. Man kan også vælge at indføre typer af

regulering, der skal simulere prædation, hvor den ikke forekommer naturligt, under tæt vejledning af relevante forskere i prædation og populationsdynamik.

Der bør udsættes store planteædere i alle naturnationalparker

Lovforslaget åbner op for, at man kan hegne naturnationalparkerne, men dette bør skærpes, således at udsætning af store planteædere er et krav til naturnationalparkerne. De store planteædere og den medfølgende processer er en vigtig del af biodiversiteten og så essentielle for økosystemet og næringsstoffernes kredsløb, at man ikke kan etablere velfungerende økosystemer med naturlige processer eller selvforvaltende natur uden planteædernes funktioner. Det er ikke muligt at opnå dyrenes naturlige udfoldelse, tætheder og effekt på den øvrige biodiversitet, med det antal dyr samfundet kan acceptere uden anvendelse af hegn.

De arter, der kan trives i den danske natur uden hegning og udsætning af store planteædere, vil fortsat have mange levesteder, efter naturnationalparkerne er blevet oprettet. Det er de arter som er sjældne eller truede i den øvrige danske natur, som naturnationalparkerne skal give et løft. De fleste af disse arter er pressede grundet manglen på store planteædere i en tilstrækkelig høj, naturlig tæthed og i en tilstrækkelig bred vifte af forskellige planteædere.

De store planteædere holder effektivt de fleste invasive plantearter i skak, såfremt planteæderne forekommer i naturlige tætheder, der fluktuerer med mængden af føde på arealet. Uden dette, vil invasive arter ikke blive holdt i skak, hvilket kan lede til behov for yderligere pleje med menneskelig indgriben og brug af maskiner til skade for netop de arter, naturnationalparkerne skal tilgodese. Ifølge Verdens Skove er naturnationalparker derfor uforeneligt med udpegede områder uden udsatte planteædere bag hegn, sådan som den danske landskabsudnyttelse ser ud i dag. Naturnationalparkerne vil ikke opnå de ønskede resultater for hverken biodiversiteten eller borgernes oplevelsesværdi, hvis man undlader at genudsætte store planteædere.

Et bredt udvalg af planteædere

For at sikre hele, velfungerende økosystemer og de bedste resultater for biodiversiteten, bør der sigtes målrettet på at få så bredt et udsnit af planteædere repræsenteret i hver naturnationalpark. Det bør være både græssere, browsere og intermediære arter, samt arter, der primært går i våde områder. Verdens Skove vil rose, at elgen er nævnt i lovforslaget. Der bør dog også nævnes vildsvin og bæver, da de er to nøglearter, hvis funktioner ikke kan erstattes af kvæg, hest, bison eller hjortedyr. Endvidere bør man overveje muligheden for at anvende passende arter af økologiske stedfortrædere for arter, der er uddøde, sandsynligvis på grund af mennesker, herunder f.eks. vandbøfler.

Kommentarer til etableringsfase

Eksotiske træer bør bidrage til dødt ved

Eksotiske træer bør i videst muligt omfang blive i området og bidrage til at øge mængden af dødt ved i området. Eksotiske træarter kan ringes, brændes og veteraniseres og således bidrage som stående dødt ved eller væltes og bidrage som liggende dødt ved. Ved pludselig hævnning af vandstanden i forbindelse med naturlig hydrologi vil træerne gå ud og nogle vil vælte, hvilket bidrager med både stående og liggende dødt ved. Dødt ved er vigtigt for biodiversitet, og det er en stor mangel i de danske skove. Ved at efterlade eksotiske arter af træer som dødt ved får skovnaturen et tiltrængt tilskud af dødt ved, og den tilknyttede biodiversitet vil komme bedre fra start.

Er der tale om tætte plantager af eksotiske nåletræer, kan nogle af nåletræerne tages ud, hvis der er nødvendigt af hensyn til naturudvikling, men så meget som muligt skal efterlades som stående og liggende dødt ved.

Der bør ikke fældes eller ryddes ifb. med etablering af vådområder

Der bør ikke blive fældet eller ryddet træer i forbindelse med etablering af vådområder, da det blot vil skabe en kunstig opdeling mellem skov og lysåben natur. Ved naturlig hævnning af vandstanden vil træerne gå ud, og dermed kommer der lys ned til vådområderne som ønsket, samtidig med at de døde træer skaber store mængder dødt ved som er vigtigt for biodiversiteten. Dermed skabes en mere naturlig, bred overgang mellem tæt skov og lysåbne vådområder, og det er særligt i disse overgange af mange arter lever. Eksotiske arter kan ligeledes bidrage med dødt ved og bør ikke fjernes pr. automatik.

Der bør ikke fjernes vedmasse ifb. med etablering af lysninger

Der bør heller ikke fjernes træ i forbindelse med etablering af lysninger. Lad træerne blive som stående eller liggende dødt ude i det lysåbne, hvor dødt ved også er en vigtig ressource. Er der store mængder dødt ved i de etablerede lysninger, kan de fældede træer trækkes ind i skoven og således fordeles i resten af den udpegede naturnationalpark og bidrage med dødt ved. Her bør eksotiske arter også tænkes ind som dødtveds-ressource.

Menneskeskabte barrierer for hydrologi skal aktivt nedlægges

Det er ikke tilstrækkeligt, at der ikke vil blive gravet nye grøfter, afvandingskanaler mm. Det er væsentligt for biodiversiteten at de eksisterende grøfter, kanaler og dræn tilkastes og nedlægges, så den naturlige hydrologi kan indfinde sig allerede i opstartsperioden.

Tilplantning

Tilplantning med hjemmehørende, egnstypiske træer og buske med mange arter tilknyttet, f.eks. blomstrende buske, kan komme på tale i etableringsfasen i områder, hvor der ikke forventes at være en frøbank for disse arter.

Der bør ikke, som ellers nævnt i lovforslaget, plantes for at hindre sandflugt. Sandflugt er en naturlig proces, som skaber levesteder for pionerarter og jordlevende insekter, denne naturlige proces skal ikke hindres inden for naturnationalparkerne.

Overordnede retningslinjer for storm, brand og lignende

Storm og ild er naturlige processer i vild natur og ild bør som udgangspunkt kun bekæmpes, når eller hvis branden truer med at forårsage skade uden for Naturnationalparkerne. Det bør dels være muligt at bruge ild aktivt både i forbindelse med naturgenopretning og efterfølgende forvaltning, f.eks. som et effektivt værktøj til at slå ensartede bevoksninger af nåletræer ihjel i den indledende fase eller til at fjerne genvækst af f.eks. sitka. Frem for alt bør der udpeges zoner i de kommende Naturnationalparker, hvor eventuelle naturbrande får lov at udvikle sig frit.

Kommentarer til lovteksten

§ 8a stk. 3:

"Hovedhensyn" bør ændres til "hovedformål". Dette bør gennemføres i hele lovforslaget samt kommentarer til lovforslaget, sådan som det også er formuleret i den politiske beslutning, som lovforslaget skal løfte. Det bør desuden skrives eksplicit, at formålet med natur og biodiversitet står over andre hensyn i de udpegede områder.

Stk.4: Udelad sætningen om vildtets frie bevægelighed eller uddyb, at dette er et hensyn, der skal lægges under hovedformålet om biodiversitet. Vildtet er på ingen måde truet og yderst tilpasningsdygtig i det danske landskab. Hensyn til disse få arter bør ligge under hensynet til de trængte arter og under formålet om biodiversitet i naturnationalparkerne.

§ 61b

"Vandløbsmyndigheden kan dog under henvisning til andre væsentlige hensyn inden for eller uden for naturnationalparken fravige 1. pkt."

Dette bør kun gælde hensyn uden for naturnationalparkerne og kun i tilfælde, hvor det ikke kan løses på anden vis. Indenfor naturnationalparkerne må andre hensyn tilpasse sig den naturlige hydrologi, der er sikret i naturnationalparkerens øverste formål om biodiversitet og udvikling på naturens egne præmisser.

§ 61d

Det bør skrives eksplicit, at forvaltningsplanen skal sigte på selvforvaltende natur med open-ended målsætninger, hvor naturtyperne skal være dynamiske og gerne må flytte rundt inden for deres biogeografiske område. Fastholdelse af naturtyper er ikke ønskeligt i forvaltningsplanen, og forvaltning målrettet enkelte arter bør kun ske i ekstreme tilfælde med særligt truede arter.

Vildere natur er ikke i strid med EU-direktiverne og implementeres allerede i flere andre Europæiske lande. Verdens Skove roser derfor Miljøministeriets initiativ til at undersøge mulighederne for at indarbejde mere smidighed i plejeplaner og målsætninger for N2000-områderne. Dette arbejde ser vi frem til at følge op på.

Verdens Skove roser, at overvågning er et krav i plejeplanerne, men der bør være mindstekrav til overvågningens kvalitet og udførelse. NOVANA er ikke egnet til at overvåge enkelte områder, og derfor bør selvstændige overvågningsprogrammer udvikles for alle naturnationalparker, også dem der ligger inden for NOVANA.

Kommentarer til bemærkninger til loven

“§ 3, stk. 3, skal oprettelse af nationalparken kunne forbedre og styrke mulighederne for en koordineret og langsigtet udvikling af de naturmæssige, landskabelige, geologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige værdier i samspil med nationale interesser, lokalbefolkningen og erhverv.”

Det bør eksplicit fremgå, at naturens udvikling er prioriteret over andre interesser i tilfælde af modsatrettede interesser inden for naturnationalparken.

2.1.1.1.1 Generel regulering af arealanvendelsen

Forventes det, at private arealer skal søge om dispensation til alle disse regler enkeltvis, når de ikke kan udpeges under NNP-loven § 61a.?

2.1.1.2.1.

“Det er endvidere hensigten, at der skal kunne gennemføres regulering af invasive og ikke-hjemmehørende arter og regulering af dyrearter som led i bekæmpelse eller forebyggelse af smitsomme sygdomme som f.eks. afrikansk svinepest eller rabies.”

Verdens Skove roser, at jagt ikke tillades i naturnationalparkerne. Invasive arter bør dog heller ikke bekæmpes pr. automatik, men kun hvis det lokalt viser sig nødvendigt. De fleste invasive plantearter er ikke problematiske i områder med naturlige tætheder af store planteædere året rundt. Bekæmpelse af invasive arter bør derfor udelukkende ske reaktivt og ikke proaktivt.

Verdens Skove vil fremhæve, at vildsvin er en hjemmehørende nøgleart med unikke funktioner i økosystemet, der skaber en række positive effekter for andre arter. Vildsvin bør derfor ikke jages eller bekæmpes inden for naturnationalparkerne. Tværtimod bør de udsættes i flest mulige naturnationalparker.

“I forvaltningsplanen vil det blive angivet, om evt. eksisterende fiskeri i områdets søer og vandløb vurderes at være foreneligt med forvaltningen af naturnationalparken, der har natur og biodiversitet som hovedhensyn.”

Lystfiskeri bør forbydes på lige fod med jagt inden for naturnationalparkerne.

“Det bemærkes, at overvågningen af udviklingen i den enkelte naturnationalpark, som lovforslaget lægger op til, bl.a. skal gøre det muligt for den arealforvaltende myndighed løbende at holde øje med behovet for eventuelt at iværksætte supplerende plejetiltag i forhold til de § 3-beskyttede arealer.”

Her bør lægges vægt på, at naturtypernes udvikling skal vurderes på biogeografisk skala og ikke på lokalt niveau. Det skal gøres eksplicit, at §3-arealer gerne må vokse ud af beskyttelsen inden for naturnationalparkerne og at gældende myndighed ikke har pligt til at fastholde, pleje eller vedligeholde §3-arealerne, idét deres forpligtelser er opfyldt i kraft af udsætning af store planteædere i naturlige tætheder, som det nævnes i et andet afsnit under kommentarer til lovforslaget. Afsnittet er kopieret ind herunder:

“I naturnationalparkerne forventes den løbende pleje af lysåbne naturarealer primært at ske ved udsætning af helårsgræssende dyr i større naturområder bag ét ydre hegn. Det kan være et skift i forhold til mere traditionel naturpleje, der kan være mere målrettet pleje af de enkelte § 3-beskyttede områder. Det er hensigten med naturnationalparkerne, at naturen i højere grad skal kunne udvikle sig på egne præmisser. Miljøministeriet vurderer, at de statslige arealforvaltende myndigheders pligt til pleje af § 3-beskyttede arealer beliggende inden for en naturnationalpark vil være opfyldt ved udsætning af helårsgræssende dyr, idet denne plejeform i så fald vil erstatte den pleje af arealerne, der praktiseres i dag.”

Tekstnære kommentarer sat ind i lovforslaget

§ 1

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 135 af 25. februar 2020 og lov nr. 1057 af 30. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter kapitel 8 indsættes:

»Kapitel 8 a

Naturnationalparker

Tilladelse

§ 61 a. En naturnationalpark kan efter tilladelse etableres på et ~~større statsejet~~ sammenhængende område på mindst 1 000 ha, der kan være offentligt eller privatejet eller en blanding af de to.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 meddeles af miljøministeren.

Stk. 3. En tilladelse efter stk. 1 indebærer:

1) Området forvaltes med **vildere natur og biodiversitet som hovedformål** med henblik på, at naturen i området så vidt muligt kan udvikle sig på egne præmisser. **Herved forstås at naturlige processer, som for eksempel oversvømmelse, udtørring, erosion, sandflugt, insektangreb, græsning og fouragering på planter, prædation, stormfald og ild, så vidt muligt tillades deres naturlige forløb og aktivt genetableres til de oprindelige forhold hvor disse er ændret af mennesker.**

2) Området friholdes for skov- og landbrugsproduktion. Dette **skal ikke forhindre gælder dog ikke særlige forvaltningstiltag, der foretages med vildere natur og biodiversitet som hovedformål**.

3) I en Naturnationalpark er det forbudt at fjerne, flytte, dræbe, beskadige, fodre eller unødigt forstyrre dyr, planter, svampe, mineraler eller andet biotisk eller abiotisk materiale. Hvor formålet er vildere natur og biodiversitet eller videnskabelige undersøgelser, der ikke strider med områdets formål, kan ministeren udstede dispensation.

4) I en Naturnationalpark er det forbudt at medbringe noget dyr eller nogen plante eller svamp, med undtagelse af de dyr der udtrykkeligt kan være tilladt ved skiltning, og i så fald må det kun ske under fuld overholdelse af de anførte restriktioner.

5) Naturnationalparker friholdes for bebyggelse og anden infrastruktur. Hvor formålet med mindre konstruktioner tjener forvaltningen eller formidlingen af vildere natur og biodiversitet, og det ikke skønnes at stride med områdets formål, kan ministeren udstede dispensation.

6) Det er forbudt at medbringe skydevåben i en naturnationalpark. Hvor formålet med at medbringe skydevåben er vildere natur og biodiversitet, f.eks. bestandsregulering i henhold til en forvaltningsplan, aflivning af syge, afmagrede eller tilskadekomne dyr eller bekæmpelse af invasive arter kan ministeren udstede dispensation.

7) I en nationalpark er det forbudt at anvende noget motoriseret køretøj eller flyvende objekt med undtagelse af elcykler på veje og steder, der er undtaget ved skiltning og i forbindelse med områdets forvaltning.

8) Naturnationalparker forvaltes så vidt muligt i overensstemmelse med IUCN's retningslinjer for kategori II af beskyttede områder (nationalparker).

Stk. 4. I en tilladelse efter stk. 1 kan miljøministeren uanset § 22, stk. 3, og § 23, stk. 2, tillade, at området helt eller delvist indhegnes med henblik på helårsgræsning **med vildere natur og biodiversitet som hovedformål**, hvis hegningen udføres på en sådan måde, at offentlighedens adgang til og fra området ikke forhindres eller vanskeliggøres unødigt, ~~og at vildtets frie bevægelighed opretholdes i videst mulige omfang.~~

Stk. 5. Miljøministeren foretager offentlig bekendtgørelse om afgørelser efter stk. 1. Offentlig bekendtgørelse kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 6. Miljøministeren offentliggør naturnationalparkens geografiske afgrænsning i en bekendtgørelse.

Stk. 7. En naturnationalpark eller dele heraf kan kun ophæves ved et flertal blandt medlemmerne i Folketinget.

§ 61 b. ~~Vandløbskvalitet~~Hydrologien i en naturnationalpark tilladt efter § 61 a, stk. 1, skal ~~afspejle~~bevares som eller ~~genoprettes~~til de ~~oprindelige~~~~berørte~~ forhold med en naturlig afstrømning og dynamik. Vandløbsmyndigheden kan dog under henvisning til andre væsentlige hensyn ~~inden for eller~~ uden for naturnationalparken fravige 1. pkt.

Ansøgning

§ 61 c. Ejeren af et område, der er omfattet af § 61 a, stk. 1, udarbejder efter anmodning fra miljøministeren, og efter inddragelse af offentligheden og berørte myndigheder, ansøgning om tilladelse til etablering af en naturnationalpark på et nærmere afgrænset område, herunder om hegning og helårsgræsning, jf. § 61 a, stk. 4. Hvis der er flere ejere, udarbejdes ansøgningen af ejerne i fællesskab.

Stk. 2. En ansøgning efter stk. 1 skal indeholde en projektbeskrivelse for naturnationalparkens etablering og en forvaltningsplan for området, jf. §§ 61 d og 61 e.

§ 61 d. En projektbeskrivelse for etablering af en naturnationalpark skal indeholde en angivelse af områdets geografiske afgrænsning og oplysninger om:

- 1) Områdets nuværende status, herunder ~~naturgrundlag~~naturarv, landskabelige forhold, veje, stier og andre anlæg samt fredet eller beskyttet kultur- og verdensarv.
- 2) Om naturnationalparkens etablering og forvaltningsplanens gennemførelse er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer efter denne lov eller anden lovgivning.
- 3) Forholdet til planlægning m.v. for området.
- 4) Planlagte tiltag og anlæg ved etableringen af området, herunder etablering af hegn, udsætning af store planteædere ~~og andre arter~~, veje og stier, trafiksikkerhedsmæssige foranstaltninger samt friluft- og turismefaciliteter.
- 5) Naturgenopretningsinitiativer i området, herunder planlagte tiltag til genopretning af naturlig hydrologi i området og de forventede konsekvenser heraf.
- 6) Andre foranstaltninger.
- 7) Inddragelsen af den berørte offentlighed, berørte myndigheder og berørte lodsejere i den videre proces.

§ 61 e. En forvaltningsplan for en naturnationalpark skal under hensyn til § 61 a, stk. 3, nr. 1, omfatte ~~udviklingsmål og~~ principper for områdets forvaltning og drift ~~som vildere~~, ~~selvforvaltende natur hvor naturen udvikler sig på egne præmisser~~, herunder ~~specifikke planer for~~

- 1) ~~vildere~~ økosystemer, ~~dynamiske~~ naturtyper og ~~fleksibel fordeling af~~ arter,
- 2) de udsatte dyr ~~og deres forvaltning som vilde dyr~~,
- 3) friluftsliv og turisme,

- 4) vandmiljø,
- 5) fredet eller beskyttet kultur- og verdensarv,
- 6) trafiksikkerhed,
- 7) klimahensyn,
- 8) afværgeforanstaltninger,
- 9) naturgenopretningstiltag i området samt
- 10) overvågning af udviklingen i naturnationalparken.

Stk. 2. Hvis en naturnationalpark omfatter arealer inden for internationale naturbeskyttelsesområder, skal forvaltningen medvirke til at gennemføre Natura 2000-planens langsigtede målsætning. Forvaltningen skal tillige medvirke til at opfylde fastsatte miljømål for overfladevandområder beliggende i naturnationalparken.«

2. I § 71, stk. 4, nr. 1, ændres »og § 32« til: »§ 32 og § 61 a, stk. 1«.

3. I § 73, stk. 2, ændres »og reglerne i kap. 5 om beskyttelse af plante- og dyrearter m.v.« til: », reglerne i kap. 5 om beskyttelse af plante- og dyrearter m.v. og kap. 8 a om naturnationalparker«.

4. I § 78, stk. 4, 2. pkt., ændres »§ 65 a, stk. 1 og 4« til: »§ 61 a, stk. 1, og § 65 a, stk. 1 og 4«.

§ 2

I lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for fredskovspligtige arealer i en naturnationalpark omfattet af en tilladelse efter § 61 a i lov om naturbeskyttelse.«

2. I § 11, stk. 2, nr. 1, udgår »og«, og i stk. 2, nr. 2, ændres »friluftsliv.« til: »friluftsliv, og«.

3. I § 11, stk. 2, indsættes som nyt nr.:

»3) bygninger, anlæg eller terrænændringer, herunder hegn, som miljøministeren efter § 61 a i lov om naturbeskyttelse har meddelt tilladelse til, og som er nødvendige for at styrke området natur og biodiversitet.«

4. I § 38 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Uanset stk. 1 gør miljøministeren undtagelse fra §§ 26-28 for aktiviteter i en naturnationalpark omfattet af en tilladelse efter § 61 a i lov om naturbeskyttelse, medmindre det vil stride mod regler fastsat i medfør af § 46, stk. 4, nr. 2.«

I lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (dyrevelfærdsloven) foretages følgende ændring:

1. Efter § 20 indsættes:

»Kapitel 4 a

Særlige bestemmelser for dyr, som udsættes i naturnationalparker

§ 20 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan for at imødekomme hensynet til natur og biodiversitet i en naturnationalpark tilladt efter § 61 a i lov om naturbeskyttelse undtage bestemte dyrehold, herunder dyr, der udsættes i en sådan naturnationalpark, samt dyrenes afkom fra bestemmelserne i § 3 og § 9, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte vilkår for en dispensation efter stk. 1, herunder om krav til arealets beskaffenhed, hvilke dyr der må udsættes i naturnationalparken, tilsyn, behandling eller aflivning af syge, afmagrede eller tilskadedekomne dyr samt regulering af bestanden af de udsatte dyr og deres afkom.«

§ 4

I lov om mark- og vejfred, jf. lovbekendtgørelse nr. 1847 af 14. december 2015, som ændret ved § 74 i lov nr. 133 af 25. februar 2020, foretages følgende ændring:

1. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Bestemmelserne i § 15, stk. 1-3, finder ikke anvendelse i en naturnationalpark omfattet af en tilladelse efter § 61 a i lov om naturbeskyttelse.«

Transport- og Boligministeriet

§ 5

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1324 af 21. november 2018, som ændret senest ved lov nr. 139 af 25. februar 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 88, stk. 1, 3. pkt., indsættes efter »indhegning«: », jf. dog stk. 2«.

2. I § 88 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Kravet til indhegning efter stk. 1 gælder ikke for vejstrækninger i områder, hvor der er meddelt tilladelse til etablering af naturnationalparker efter lov om naturbeskyttelse, hvis vejstrækningen ikke fungerer som en væsentlig færdselsåre.

Stk. 3. Transportministeren kan fastsætte nærmere regler om tiltag til at sikre færdselssikkerheden i naturnationalparker, hvor kravet til indhegning ikke gælder i medfør af stk. 2, herunder krav om trafiksikkerhedsrevision forud for meddelelse af tilladelse til etablering af en naturnationalpark efter lov om naturbeskyttelse.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Stk. 2. Reglerne i §§ 61 c-61 e, stk. 1, i lov om naturbeskyttelse, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, finder ikke anvendelse for de aftalte naturnationalparker ved Fusingø og i Gribskov.